

17.09x12.57	6	עמוד 1	ב חלק	'הארץ - חלק ב	27/12/2011	30156634-8
המסלול האקדמי המכללה למנהל - 20222						

יורם רבין

אונס החוק

תות של מעשים מגונים והטרדות מיניות. כל זאת, ללא הצדקה נראית לעין. אם המחוקק מעוניין שנתייחס לאנשים מסוגו של סכח – אנשים שוודאי ראויים לטיפולו של הדין הפלילי – כאל אנסים, הוא מוזמן לעדכן את עבירת האינוס שגם כך כוללת לא מעט חלופות, ולהוסיף חלופה שעניינה "אינוס מרחוק". כל עוד לא עשה כן, הפ"רשנות המוצעת של החוק הקיים רחוקה מלהיות ברורה והגיונית. אין זה מתפקידה של הפרקליט – טות להרכיב תבשיל כל כך יצירתי ולקרוא לגולש "אנס", גם אם הוא רחוק מאוד מלהיות גולש תמים. כל עוד לא נעשה כן ולא תוקן החוק, עוברות כתב האישום אינו מבססות עבירה של אינוס קטינה, ודומה שהגשתו כך דומה יותר לע"בירה של אונס החוק.

פרופ' רבין הוא ריקן בית הספר למשפטים על שם סטריקס, במסלול האקדמי, המכללה למינהל

רור שאם היה נשאל, היה רוחה פ"רשנות זו. הפרשנות הזאת גם רחוקה מרחק רב מדי מהמשמעות הרגילה והיום-יומית של הביטוי אונס, כפי שהיא מוכנת לאדם רגיל. וכעת נשאלת השאלה מדוע רואה הפרקליטות חובה לעצמה להגיש כתב אישום בגין העבירה החמורה ביותר האפשרית, גם אם מדובר באפשרות תיאורטית ומדוברת? נראה כי הכלל הידוע לפיו "המשפט הפלילי מיועד להכווין את התנהגותם של בני אדם רגילים ולכן עליו לרבר בלשון רגילה ופ"שוטה", נשחק ונשכח והפרקליטות אינה נוהגת לפיו. יתרה מכך, הע"מדה לדין על אונס בנסיבות המ"תוארות, מהווה זילות של עבירת האונס באופן שעשוי לערער את אמון הציבור במשפט הפלילי. יש סכנה כי בשל כתב האישום על אונס יוכתם שמו של הנאשם בציבור כאנס, וזאת גם אם יוכה מעבירה זו ויודשע בעבירות פח"ר

החררה של חפץ או איבר מאיברי הגוף לאבר המין של האשה (ולא רק החררה של איבר מין); והשלישית, ההוראה שבעבירות מין ייחשב הנאשם כמי שעשה את המעשה, גם אם גרם לכך שהמעשה ייעשה על ידי אדם אחר (תוך אימוץ הפרש"נות כי האדם האחר במקרה זה הוא הקורבן בעצמה). הניסיון להתאים עבירות קלא"סיות מן המשפט הפלילי לעידן האינטרנט מוליד בעיות מגוונות. במקרה הזה נראה ש"התבשיל המ"שפטי" שנוצר אינו מוצלח במיוחד. הפרשנות לפיה שידול מרחוק של קטינות, דרך רשת האינטרנט, לבצע בגופן מעשים מיניים, ללא החררה של איבר מין וללא כפייה – גם אם מדובר בהסכמה שהושגה במרמה – הוא אונס, מוזרה בעיני, שלא לומר מופרכת. ברור לגמדי כי המחוקק הישראלי לא צפה אישום בגין עבירת אונס על בסיס צירופן של שלוש הוראות החוק הנ"ל, וכ"פני ימים אחרים עצרה המשטרה אדם בשם יוסף סכה. לפי כתב האישום שהוגש נגדו כבית המשי"פט המחוזי בפתח תקוה הוא נהג להתחזות לנער בן 15, יצר קשר עם קטינות באמצעות רשתות חב"רתיות ושידל אותן לבצע בגופן מעשים מיניים מול מצלמת האינ"טרנט. בפרקליטות שקלו בתחילה להעמידו לדין רק בעבירות של מעשים מגונים בפומבי והטרדות מיניות, אך בסופו של דבר הוחלט להאשימו גם באונס.

מבחינה פורמלית, ולפחות לכאורה, נראה כי המעשים יכולים לגבש עבירות אונס, וזאת בשל צי"רוף של שלוש הוראות חוק: האחת, ההוראה שלפיה בעילה בהסכמה תיחשב לאונס אם הנאשם השיג את אותה הסכמה במרמה, לאחר שזייף את זהותו (הוראת חוק הש"נויה במחלוקת בפני עצמה); הש"נייה, ההוראה שלפיה בעילה הינה